Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (deviata komora)

z 11. júna 2020*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Právne postavenie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom – Smernica 2003/109/ES – Článok 12 – Prijatie rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom – Okolnosti, ktoré treba posúdiť – Vnútroštátna judikatúra – Nezohľadnenie týchto okolností – Zlučiteľnosť – Smernica 2001/40/ES – Vzájomné uznávanie rozhodnutí o vyhostení štátnych príslušníkov tretích krajín – Relevantnosť“

Vo veci C-448/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Vyšší súd Kastília-La Mancha, Španielsko) z 15. mája 2019 a doručený Súdnemu dvoru 12. júna 2019, ktorý súvisí s konaním:

WT

proti

Subdelegación del Gobierno en Guadalajara,

SÚDNY DVOR (deviata komora),

v zložení: predseda deviatej komory S. Rodin, sudcovia M. Vilaras (spravodajca), predseda štvrtej komory, sudkyňa K. Jürimäe,

generálny advokát: G. Pitruzzella,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– WT, v zastúpení: a. García Herrera a A. Abeijón Martínez, abogados,

– španielska vláda, pôvodne v zastúpení: M. J. García-Valdecasas Dorrego, neskôr S. Jiménez García, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: S. Pardo Quintillán a C. Cattabriga, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov

* Jazyk konania: španielčina.

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 12 smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom (Ú. v. EÚ L 16, 2004, s. 44; Mim. vyd. 19/006, s. 272), v spojení so smernicou Rady 2001/40/ES z 28. mája 2001 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení štátnych príslušníkov tretích krajín (Ú. v. EÚ L 149, 2001, s. 34; Mim. vyd. 19/004, s. 107).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi WT a Subdelegacion del Gobierno en Guadalajara (zastúpenie vlády v provincii Guadalajara, Španielsko) vo veci rozhodnutia tohto orgánu o vyhostení WT zo španielskeho územia.

Právny rámec

Právo únie

Smernica 2003/109

3 Článok 12 smernice 2003/109, nazvaný „Ochrana proti vyhosteniu“, v odsekoch 1 a 3 stanovuje:

„1. Členské štáty môžu rozhodnúť o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, len ak predstavuje skutočnú a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu.

…

3. Pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom, členský štát zohľadní tieto faktory:

a) dĺžku pobytu na jeho území;

b) vek príslušnej osoby;

c) dôsledky pre príslušnú osobu a rodinných príslušníkov;

d) spojenie s krajinou pôvodu [s krajinou pobytu – *neoficiálny preklad*], alebo stratu spojenia s krajinou pôvodu.“

Smernica 2001/40

4 Z článku 1 ods. 1 smernice 2001/40 vyplýva, že jej cieľom je umožniť uznanie rozhodnutia o vyhostení prijatého príslušným orgánom členského štátu proti štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa nachádza na území iného členského štátu.

5 Článok 3 ods. 1 tejto smernice stanovuje:

„Vyhostenie uvedené v článku 1 sa uplatní na tieto prípady:

a) štátny príslušník tretej krajiny podlieha rozhodnutiu o vyhostení založenom na vážnej a existujúcej hrozbe pre verejný poriadok alebo bezpečnosť štátu, ktoré bolo prijaté v takýchto prípadoch:

– odsúdenie štátneho príslušníka tretej krajiny vydávajúcim členským štátom za trestný čin, ktorý podlieha trestu zahrnujúcemu odňatie slobody najmenej na jeden rok;

…“

Španielske právo

6 Ley Orgánica 4/2000 sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (organický zákon č. 4/2000 o právach a slobodách cudzincov v Španielsku a ich spoločenskej integrácii) z 11. januára 2000 (BOE č. 10 z 12. januára 2000, s. 1139) v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej (ďalej len „zákon č. 4/2000“) vo svojej hlave III stanovuje „trestné činy spadajúce pod právo cudzincov a ich sankčný režim“.

7 Článok 57, ktorý je súčasťou tejto hlavy, znie:

„1. Ak sa tohto priestupku dopustia cudzinci a ak predmetné konanie možno posúdiť ako ‚veľmi závažné‘ alebo ‚závažné‘ v zmysle článku 53 ods. 1 písm. a), b), c), d) a f) tohto organického zákona, možno v príslušnom správnom konaní a na základe odôvodneného rozhodnutia, ktoré posúdi skutočnosti, ktoré tvoria priestupok, nahradiť s ohľadom na zásadu proporcionality sankciu pokuty vyhostením zo španielskeho územia.

2. Dôvodom na vyhostenie je aj skutočnosť, po preskúmaní príslušného spisu, že cudzinec bol v Španielsku alebo v inej krajine odsúdený za úmyselný trestný čin, za ktorý predstavuje [v Španielsku] trestný čin, za ktorý sa ukladá trest odňatia slobody s hornou hranicou najmenej jeden rok, pokiaľ jeho záznam v registri trestov nebol vymazaný z registra trestov.

…

5. Okrem prípadu, že ide o priestupok uvedený v článku 54 ods. 1 písm. a), alebo ak počas jedného roka dôjde k opakovanému spáchaniu toho istého priestupku, za ktorý je možné uložiť sankciu vyhostenia, sankciu vyhostenia nemožno uložiť cudzincom, ktorí sa nachádzajú v týchto situáciách:

…

b) osoby s dlhodobým pobytom. Pred prijatím rozhodnutia o vyhostení osoby s dlhodobým pobytom sa zohľadní dĺžka jej pobytu v Španielsku a vytvorená väzba [so Španielskom], vek dotknutej osoby a dôsledky pre dotknutú osobu a jej rodinných príslušníkov a väzba s krajinou, do ktorej má byť vyhostená.

…“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

8 WT je marocký štátny príslušník, ktorý má povolenie na dlhodobý pobyt v Španielsku. Dňa 22. februára 2016, keď sa WT prihlásil príslušným policajným orgánom na splnenie formalít spojených s jeho postavením cudzinca, policajný úradník zistil, že WT bol v rokoch 2011 až 2014 odsúdený na viacero trestov, a to najmä na tri tresty odňatia slobody presahujúce jeden rok. V dôsledku toho bol vo vzťahu k WT otvorený správny spis o vyhostení, v rámci ktorého bol WT vypočutý.

9 WT najmä tvrdí, že jeho predchádzajúce odsúdenia v trestnom konaní nemohli samy osebe odôvodniť jeho vyhostenie zo španielskeho územia a že vzhľadom na to, že mal v tomto členskom štáte pobyt viac ako desať rokov, bol integrovaný do španielskej spoločnosti, ktorej kultúru tiež považoval za svoju. V tejto krajine má aj svoje rodinné a pracovné väzby.

10 Dňa 26. apríla 2016 zastúpenie vlády v provincii Guadalajara vydalo rozhodnutie nariaďujúce vyhostenie WT zo španielskeho územia, pričom sa domnievalo, že podmienky uplatnenia dôvodu vyhostenia uvedeného v článku 57 ods. 2 zákona č. 4/2000 boli v jeho prípade splnené.

11 WT podal proti tomuto rozhodnutiu žalobu na Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Guadalajara (Provinčný správny súd č. 1 Guadalajara, Španielsko). Na podporu svojej žaloby v podstate zopakoval rovnaké tvrdenia, aké už uviedol počas správneho konania.

12 Rozsudkom z 3. júla 2017 Juzgado de lo Contencioso-Administrativo nº 1 de Guadalajara (Provinčný správny súd č. 1 Guadalajara) zamietol žalobu WT ako nedôvodnú. WT podal proti tomuto rozsudku odvolanie na vnútroštátny súd, teda Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Vyšší súd Kastília-La Mancha, Španielsko), pričom sa odvolával na porušenie článku 12 smernice 2003/109.

13 Vnútroštátny súd vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania uvádza dva rozsudky Tribunal Supremo (Najvyšší súd, Španielsko) z 19. a 27. februára 2019, v ktorých tento súd s odkazom najmä na článok 3 ods. 1 písm. a) prvú zarážku smernice 2001/40 rozhodol, že je potrebné automaticky vyhostiť cudzincov, ktorí sú osobami s dlhodobým pobytom, odsúdených za úmyselné trestné činy, za ktoré možno uložiť trest odňatia slobody presahujúci jeden rok, podľa článku 57 ods. 2 zákona č. 4/2000 bez uplatnenia odseku 5 tohto článku.

14 Vnútroštátny súd, ktorý spresňuje, že je viazaný judikatúrou Tribunal Supremo (Najvyšší súd), sa domnieva, že vyššie uvedené rozsudky tohto posledného uvedeného súdu sú nezlučiteľné s ustanoveniami smernice 2003/109, ako ich vyložil Súdny dvor vo svojich rozsudkoch z 8. decembra 2011, Ziebell (C-371/08, EU:C:2011:809), a zo 7. decembra 2017, López Pastuzano (C-636/16, EU:C:2017:949). Táto judikatúra Tribunal Supremo (Najvyšší súd) sa opiera o smernicu 2001/40, a to čisto z procesného hľadiska, aby vyvodila závery, ktoré sa zdajú byť z právneho hľadiska nesprávne.

15 Článok 3 ods. 1 písm. a) prvá zarážka tejto poslednej uvedenej smernice totiž stanovuje len to, že rozhodnutie o vyhostení založené na vážnej a existujúcej hrozbe pre verejný poriadok alebo národnú bezpečnosť je vykonateľné v inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom bolo prijaté, najmä ak bolo prijaté, v prípade odsúdenia štátneho príslušníka dotknutej tretej krajiny, členským štátom, ktorý je autorom tohto rozhodnutia, za delikt, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody v trvaní najmenej jedného roka. Naopak, toto ustanovenie neupravuje okolnosti, za ktorých môže byť takéto rozhodnutie prijaté.

16 Za týchto okolností Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha (Vyšší súd Kastília-La Mancha) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Je s článkom 12 smernice… 2003/109… a okrem iného tiež s rozsudkami Súdneho dvora z 8. decembra 2011, Ziebell (C-371/08, EU:C:2011:809), a zo 7. decembra 2017, López Pastuzano (C-636/16, EU:C:2017:949), zlučiteľný taký výklad, akým je výklad uskutočnený v rozsudkoch

španielskeho Tribunal Supremo [Najvyšší súd] č. 191/2019 z 19. februára 2019, odvolacie konanie č. 5607/2017 (ES:TS:2019:580), a č. 257/2019 z 27. februára 2019, odvolacie konanie č. 5809/2017 (ES:TS:2019:663), podľa ktorého je možné prostredníctvom výkladu smernice [2001/40] dospieť k záveru, že akýkoľvek štátny príslušník tretej krajiny, ktorý je držiteľom povolenia na dlhodobý pobyt a ktorý spáchal trestný čin, za ktorý možno uložiť trest [odňatia slobody] s dolnou hranicou minimálne jedného roka, môže a musí byť vyhostený ‚automaticky', to znamená [bez toho], aby bolo potrebné vykonať akékoľvek posúdenie skutočnej a aktuálnej hrozby, ktorú predstavuje tento štátny príslušník a posúdenie jeho osobných, rodinných, sociálnych alebo pracovných pomerov uvedených v smernici [2003/109]?"

O prejudiciálnej otázke

17 Vzhľadom na to, že vnútroštátny súd vo svojej prejudiciálnej otázke odkazuje na dva rozsudky Tribunal Supremo (Najvyšší súd), treba na úvod pripomenúť, že hoci Súdnemu dvoru neprináleží, aby sa v rámci prejudiciálneho konania vyjadroval k zlučiteľnosti pravidiel vnútroštátneho práva, vrátane pravidiel vyplývajúcich z judikatúry, s pravidlami práva Únie, Súdny dvor má právomoc poskytnúť vnútroštátnemu súdu všetky výkladové prvky spadajúce do rámca práva Únie, ktoré mu umožnia posúdiť tento súlad, aby vydal rozsudok vo veci samej (rozsudok z 26. januára 2010 Transportes Urbanos y Servicios Generales, C-118/08, EU:C:2010:39, bod 23 a citovaná judikatúra).

18 Z toho vyplýva, že v rámci tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania Súdnemu dvoru neprináleží určiť, či výklad rozsudkov Tribunal Supremo (Najvyšší súd), ktorý vnútroštátny súd cituje v tomto návrhu, je správny, ani či tieto rozsudky porušujú právo Únie. Naopak, Súdnemu dvoru prináleží, aby vnútroštátnemu súdu oznámil, či článok 12 smernice 2003/109 bráni vnútroštátnej judikatúre, ktorá má taký dosah, aký tento súd pripisuje vyššie uvedeným rozsudkom Tribunal Supremo (Najvyšší súd).

19 V dôsledku toho treba dospieť k záveru, že vnútroštátny súd sa svojou otázkou v podstate pýta, či sa má článok 12 smernice 2003/109 vykladať v tom zmysle, že bráni takej právnej úprave členského štátu, ktorá – tak ako ju vykladá vnútroštátna judikatúra s odkazom na smernicu 2001/40 –, stanovuje vyhostenie každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je držiteľom povolenia na dlhodobý pobyt a ktorý spáchal trestný čin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody aspoň jeden rok, a to bez toho, aby bolo potrebné skúmať, či tento štátny príslušník tretej krajiny predstavuje skutočnú a dostatočne vážnu hrozbu pre verejný poriadok alebo verejnú bezpečnosť, alebo zohľadniť dĺžku jeho pobytu na území tohto členského štátu, jeho vek, dôsledky pre neho a jeho rodinných príslušníkov, ako aj jeho väzby s členským štátom pobytu alebo naopak neexistenciu väzieb s jeho štátom pôvodu.

20 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že Súdny dvor v bode 29 svojho rozsudku zo 7. decembra 2017, López Pastuzano (C-636/16, EU:C:2017:949), odpovedal na otázku španielskeho súdu, ktorému bola predložená vec týkajúca sa toho istého ustanovenia španielskeho práva, ako je ustanovenie, na ktoré sa odvoláva vnútroštátny súd v prejednávanej veci, a rozhodol, že článok 12 smernice 2003/109 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá – tak ako ju vykladá časť jeho súdov –, nestanovuje uplatnenie podmienok ochrany pred vyhostením štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý má dlhodobý pobyt pre všetky prípady správnych rozhodnutí o vyhostení nezávisle od povahy alebo právnych prostriedkov vykonávajúcich toto opatrenie.

21 Z bodov 25 až 27 tohto rozsudku Súdneho dvora tak v podstate vyplýva, že článok 12 smernice 2003/109 bráni tomu, aby členský štát prijal rozhodnutie o vyhostení voči štátnemu príslušníkovi tretej krajiny s dlhodobým pobytom len na základe odsúdení v trestnom konaní, ktoré boli voči nemu vydané v minulosti, bez toho, aby sa určilo, či tento štátny príslušník tretej krajiny predstavuje skutočné a dostatočne závažné ohrozenie verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti tohto členského štátu, a bez toho, aby sa zohľadnili rôzne okolnosti vymenované v odseku 3 tohto článku, teda dĺžka jeho

pobytu na území tohto členského štátu, jeho vek, dôsledky vyhostenia pre neho a jeho rodinných príslušníkov, ako aj jeho väzby s členským štátom pobytu alebo naopak neexistencia väzieb s jeho štátom pôvodu.

22 Ustanovenia smernice 2001/40 nemôžu odôvodniť odlišný výklad článku 12 smernice 2003/109.

23 Ako v podstate uviedla Európska komisia vo svojich písomných pripomienkach, z článku 1 ods. 1 smernice 2001/40 vyplýva, že táto smernica sa týka uznania rozhodnutia o vyhostení členským štátom prijatého príslušným orgánom iného členského štátu proti štátnemu príslušníkovi tretej krajiny, ktorý sa nachádza na území tohto prvého členského štátu.

24 Táto smernica teda neupravuje podmienky prijatia takéhoto rozhodnutia členským štátom voči štátnemu príslušníkovi tretej krajiny s dlhodobým pobytom, ktorý sa nachádza na jeho vlastnom území.

25 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy treba na položenú otázku odpovedať tak, že článok 12 smernice 2003/109 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá – tak ako ju vykladá vnútroštátna judikatúra s odkazom na smernicu 2001/40 –, stanovuje vyhostenie každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je držiteľom povolenia na dlhodobý pobyt, ktorý spáchal trestný čin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody v trvaní najmenej jedného roka, bez toho, aby bolo potrebné preskúmať, či tento štátny príslušník tretej krajiny predstavuje skutočné a dostatočne závažné ohrozenie verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, a zohľadniť dĺžku jeho pobytu na území tohto členského štátu, jeho vek, dôsledky vyhostenia pre neho a jeho rodinných príslušníkov, ako aj jeho väzby s členským štátom pobytu alebo naopak neexistenciu väzieb s jeho štátom pôvodu.

O trovách

26 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (deviata komora) rozhodol takto:

Článok 12 smernice Rady 2003/109/ES z 25. novembra 2003 o právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom, sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu, ktorá – tak ako ju vykladá vnútroštátna judikatúra s odkazom na smernicu Rady 2001/40/ES z 28. mája 2001 o vzájomnom uznávaní rozhodnutí o vyhostení štátnych príslušníkov tretích krajín –, stanovuje vyhostenie každého štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je držiteľom povolenia na dlhodobý pobyt, ktorý spáchal trestný čin, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody v trvaní najmenej jedného roka, bez toho, aby bolo potrebné preskúmať, či tento štátny príslušník tretej krajiny predstavuje skutočné a dostatočne závažné ohrozenie verejného poriadku alebo verejnej bezpečnosti, a zohľadniť dĺžku jeho pobytu na území tohto členského štátu, jeho vek, dôsledky vyhostenia pre neho a jeho rodinných príslušníkov, ako aj jeho väzby s členským štátom pobytu alebo naopak neexistenciu väzieb s jeho štátom pôvodu.

Podpisy